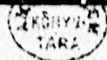

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy napra 1 „ — „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zeigmond,**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseik alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Uj választások.

Debreczen, okt. 1.

Végre tehát mégis kinyögte Bánffy Dezső báró miniszterelnök, hogy mi a kormány igazi szándéka.

Hetek, sőt igazabban, hónapok óta nyakgatták már interpellációk, napirend előtt való felszólalások, nyilvános reclamációk s ki tudná mind elsorolni, mi mindenféle módon és eszközökkel nem próbálták már kivenni Bánffy Dezsőből az igazságot, vagyis a bizonyosságot a felől, hogy mikor lesznek az az új képviselői választások.

De mint az ósgörög játékok akrobatái, ő is mindig olajba fűrésztött testtel jelent meg a parlamenti küzdelem porondján s ügyes ravaszsgal siklott ki az őt megfogni igyekvő kérdések körmei közül.

Tegnap végre megadta magát!

Tegnap távirataink között hirt adtunk már arról az interpellációról, — amelyet a főrendiház ülésén Vécsey József br. intézett a kormányelnökhöz a képviselőház feloszlásának idejét illetőleg.

Értesülésünk szerint Bánffy azt felelte, miszerint a **kormány elhatározta, hogy a képviselőház feloszlására nézve kikéri a király beleegyezését.**

Ehhez a válaszhoz igen-igen sok szó fér.

Először is parlamenti életünkben szokatlan s praecedensül egyáltalában nem alkalmas a miniszterelnököknek ez a mostani eljárása, hogy ebből az egész közvéleményt égető kérdésben a főrendiházban tette meg a maga kijelentését.

Tudjuk ugyan, hogy a magyar törvényhozásnak a főrendiház még ma éppen olyan szerves része, mint a népképviseleti elven alakuló képviselőház, s hogy a parlament felsőházával szemben a felelősség kötelezettsége éppen olyan mértékben háramlik a kormányra, mint a képviselőházzal szemben. Mindazáltal nekünk úgy tetszik, hogy ez a kérdés, a képviselőház fel- vagy fel nem oszlásának kérdése olyan specifikus alsóházi ügy, a melynek érdemleges elintézése egyedül és kizárólag a képviselőház ülésén történhetik meg.

Mert, kérjük, mennyiben érdeklí a főrendiházat a képviselőház feloszlásának a kérdése?

Hiszen a mi absurd parlamentarismusunk szerint csak az alsóház egybealkotása nyugszik népképviseleten; csak ennek működése van alávetve az idő-

közönként megejtendő választások által a nemzet itélkezésének. A főrendiház szervezetében egyáltalán nem szerepel alkotó elv gyanánt a népképviselet a népitélet princípiuma, annak élete örök s részint születési kiváltságon, részint a korona egyoldalú akaratnyilvánításán (a tagok kinevezésének mérve szerint) alapszik.

Nem tartjuk tehát korrektnek Bánffy Dezső választát alakilag azért, mert annak legelőször nem főrendiházban, hanem a képviselőházban kellett volna elhangzania, mert a képviselőház életét és működését érinti a legközvetlenebbül.

A főrendiházban ezt a kérdést csak a pusztá kíváncsiság intézte hozzá, s mégis szükségesnek tartotta Bánffy az érdem szerint való válaszolást; ellenben a képviselőházban, a hol az égető szükség, a felzaklatott közvélemény jogos követelése vetette fel ugyan ezt nem is csak egyszer, nem is csak egyféle alakban: ott minduntalan kitért az érdemleges felelet elől.

A parlamentarismus helyesen értelmezett fogalma szerint a Bánffy Dezső nyilatkozatának csak ma, az ujonnan megnyitott képviselőházi ülésen lett volna helye és jogosultsága s csak miután itt tudomásra jutott, csak azután illette volna meg a főrendiházat, mint nem érdekelt, csak érdeklődő felet, a tudomásul vétel joga.

Ez azonban csak a forma kérdése s mai napság, a mikor a lényegben is ezer sérelmet, jogtípást és törvényszegést látunk és türeink, az alaki sérelmeken már fel sem kellene akadnunk, ha igazság- és jogérzetünk szóltanul el tudna siklani felettök.

Nagyobb baja a Bánffy nyilatkozatának az, hogy tartalma is incorrect; jogérzésünkbe és eddigi parlamenti gyakorlatunkba ütközik.

Azt mondja, hogy a kormány elhatározta a képviselőház feloszlását, de erre még csak ezután kéri ki a korona jóváhagyását!

Szabad kormányelnöknek így nyilatkoznia?

Hiszen a kormány ilyen fontos állami aktust csak abban az esetben kezdeményezhet s illetőleg csak abban az esetben publikálhatja ki erre vonatkozó elhatározását, ha arra már a korona jóváhagyását megszerezte. A korona jóváhagyása nélkül a kormány állásfoglalása csak szándék, csak terv, a mely a valóság testét a korona hozzá járulásával nyeri

meg, s akkor válik kormányhatározattá.

Szabad a koronát ilyen előleges kormány nyilatkozatokkal obligóba vinni s a felség szabad elhatározásának mintegy praejudikálni?

Nem és ezerszer nem!

Az ilyen eljárást megsínli mind a két felség: az uralkodó- és a népfensége egyaránt.

Azonban bármennyire megütközünk is b. Bánffy beszédén alakilag is, tartalmilag is, a helyzet ismeretéből merített okaink kényszerítenek arra, hogy vele komolyan foglalkozunk, hogy felszínes kijelentéseit teljes értékű készpénznek vegyük.

Legyen úgy!

E szerint hazánkban rövid idő, alig néhány hét lefolyása alatt meg kell ejteni újabb öt esztendőre szóló érvénytelen a képviselő választásokat.

Nézzünk hát farkasszemet a ránk váró veszedelmekkel és kísértetekkel.

Mi, ha a Ház feloszlása most csakugyan bekövetkeznék, nem csak hogy nem csüggednénk, hanem benső örömmel vennők föl az elénk dobott keztyűt.

Soha a kormány rosszabb omenel nem indult még választásba, mint most.

Büneinek emlékezete még elevenen él lelkünkben s fájón sajog minden sebének, a melyet a kormányon ülők gyávasága, meghunyaszkodása, Bécs előtt való rabszolgai megalázkodása miatt ütöttek rajtunk ellenségeink éppen ebben az esztendőben, a melyet nemzeti nagy létünk, dicsőségünk ünneplő évének nevezünk.

A zágrábi és belgrádi zászlósértést nem felejtettük még el! Ez a két meggyalázó merénylet a kormány gyávasága miatt száradt nemzetünk becsületén!

Most folyik szemünk láttára, fülünk hallatára az a nemzet gyilkoló politikai alkú, a mely hazánkhoz még gazdasági, kereskedelmi és ipari függetlenségét sem engedli meg, hanem újabb tíz évre ki akarja szolgáltatni legvitalisabb anyagi érdekeinket az osztrákok kapzsiságának. Ez a kérdés ma már egészen más stadiumban van, mint ezelőtt tíz esztendővel. A sok veszteség okosokká tette az embereket és belátják, hogy botorság mi nekünk egy ránk nézve idegen állam anyagi érdekeiért a magunk jólétét teljesen figyelmen kívül hagyni: s napról-napra növekszik azoknak a tábora, a kfk legalább közgazdasági téren a függetlenség felé gravitálnak s az önálló vámtérület felállítását

elkerülhetetlen nemzeti szükségletnek hirdetik.

Ez az önálló vámterület kemény dio lesz az új választásokkor, a melybe a kormánynak nem egy foga fog beletörni.

De ha még mindez nem volna elegendő arra, hogy félholt nemzetünket felrázza tespedéséből, bizonyára az arczába kergeti a vért minden önértetes magyar embernek az a perfid eljárás, a melyet éppen most a Vaskapu megnyitásokor láttunk és átszenvedtünk.

Az a dicső alkotás teljesen magyar pénzen, magyar ész- és kéz munkájával, a magyar faj kiválóságának örök bizonyosságaként jött létre. Semmiféle más állam sem pénzzel, sem tervvel, sem munkáerővel nem járult annak létesítéséhez. És mégis . . . !!!

A megnyitása ünnepén erről a mi szegény Magyarországról, erről az ezredéves, független, önálló magyar államról egy árva szó, sem volt a királynak hivatalos beszédében, hanem minden érdem és dicsőség a szentséges Monarchiát, vagy a mint ma már még magyar politikusok is mondják, az összbírodalmat illette.

Tudjuk, hogy Ő Felsége hivatalos tényeiért és nyilatkozataiért nem ő maga, hanem az ő »ex officio« legtitkosabb benső tanácsa, a miniszterium a felelős.

Feleljen hát a nemzet ítélőszéke előtt, feleljen a tiszta és becsületes választások Istenítéletének magára vételével ezért a mondhatatlan bűnért, a mely a magyar állam szuverenitása ellen legujabban a Vaskapunál elkövetett. Új választásokat akarsz, kedves kormány?

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Balassa Bálint.

1551—1594.

A Debreczeni eredeti tarczája.

Irtta: **Kurdi Béla.**

Igy indul meg a főbenjáró bűnper a költő ellen és ennek a pernek legfőbb okozója a kétfős vörrokon Dobó Ferencz. — Ez a sajnátságos jellem, kinek jó és rossz tulajdonságai egyformán bámulatra gerjesztenek: buzgó református, de rossz keresztény, — a sárospataki főiskola áldott emlékü jötevője, szegények bőkezű pártfogója, kinek a szíve a Krisztus új parancsa előtt még is zárva marad.

Édes anyját per után perrel támadja meg anyagilag egészen tönkre juttatja és háládatlanságával megrövidíti amugy is keserű életét; majd nővére ellen fordul, hitvány földi jókért széttepi a vértég köteleit . . . földolja családi boldogságát. De mit használ valakinek, ha mind e világot megnyeri az ő lelkében pedig kárt vall? Egymásután látja hét gyermekét kora sirba szállni és lelküsteretétől kinoztatva, az üldözött nővér gyermekét teszi örökösévé, azt a gyermeket kinek atyját földönfutóvá, őt magát árvává tenni igyekezett. — Bizony jól mondja Balassa:

»Egyéb bűn jutalmát a fejedelmekre
Bizta Isten, e földi törvénytevőkre.
De a háládatlanság szörnyű vétkére
Maga visel gondot megbüntetésére!«

Kérlek, siess a határidő kitűzésével!
Mi ott leszünk a küzdelem pontján
az igazság meztelen pallosával kezünkben
s Isten nevének segítségül hívásával
igyekezzünk diadalra segíteni meg-
tiprot, meggyalázott nemzetünk sza-
badságát, függetlenségét, dicsőségét és
boldogságát.

Fel a küzdelemre! Fel a győzelemre!
Grotius.

A képviselőház felosztása. Bánffy Dezső báró miniszterelnök tegnapi nyilatkozata a felosztás ügyében szó szerint a következőket tartalmazza:

Magára a kérdésre vonatkozólag válaszolhatom, miszerint igenis a kormány azon nézetben van, hogy ezen országgyűlést legközelebb feloszlatassa, illetőleg eziránt a felséges urnak elhatározását kérje ki. Ebből következik, méltóságos főrendek, hogy igen is lehetnek tartom, hogy érdemleges ülést a méltóságos főrendek ezen országgyűlés folyamata alatt többé tartani nem fognak.

Királyunk Romániában. Hétfőn ime Bukarest, békés lakosága mutatta meg, hogy mennyire tud lelkesedni és az utczákon több mint százezerember tolongott, ott ünnepi díszben, ünnepi hangulatban. A reggel még esős idő a bevonuláskor a legszebb ősi verőfényre változott és a díszes, fellobogózzni házak, a tisztelő katonák sorai, a szebbnél szebb román hölgyek egyesült erővel oly szép képet varázsoltak Románia szívébe, mely királyunkat is kellemesen lepte meg és az udvari ebéd derült hangulatában nyert sokatmondó kifejezést. Románia, az ország fővárosával együtt végtelenül sokra becsüli ezt a fejedelmi látogatást. Bukarest helyettes polgármestere, a ki az ország régi szokásaihoz híven, sóval és kenyérrel kínálta meg uralkodónkat, nemcsak elismerte ezt, de hangsúlyozta is. — Az üdvözlés azonban egyttal biztató a többi országokra és nemzetekre nézve is, mert a királyunkban a hatalmas uralkodót ünnepelte, »a ki oly nagy

A »basiliskus szemű álnok ellenség« minden követ megmozgat Balassa ellen. Elettét »hazug tanakkal, keserű szókkal káromoljaka«, pellengére állítják becsületét, »halálra járnak« és még hitét, vallását sem hagyják érintetlen, gyanúsítják, hogy titokban törökké lett és ujszüült gyermekét is Musztafanak hívja. Ennyi méltatlan zaklatás, szégyen és keserűség megtörik a költőt, a ki, miután hasztalan kéri barátait, hogy »mostani szükségében legyenek mellette az igazság szerint« — pár hónap mulva keserű szívvél, sulyos betegsége írja:

»Engem már barátim
Szüleim, rokonim
Elhagytanak! mint veszett embert.«

Ily szomorú helyzetben, a sulyos csapások között, melyek még a hitelent is Istenhez vezérelnek, a neveltetésénél és érző kedélyénél fogva annyira vallásos költő kihez mehe'et volna máshoz, mint ahhoz a szerető Atyához, ki »a nagy égből, mint királyi szék-
ből látja: mit mivel minden.« Embektől nem várhat segítséget:

»De megszán Istenem
S ennyi sok siralmim
Tudom jómra fordulnak!
Múlak sóhajtasim
Noha most könyveim
Szemeimből esordulnak.
Mint nap eső után
Igy bánatom után
Óramim megújulnak.«

Ezzel az erős bizalommal fordul az Istenhez:

buzgósággal dolgozott a népek üdvére oly szükség-
es béke fentartásán.« —
Az első nap tehát, minden tekintetben a béke napja volt. Már megváltozott a kép. Tegnapelőtt Románia hadereje vonult ki a cotroceni gyakorlóterre és a vendéglátó román király beigazolta, hogy fontos tényezővé lehet hadaival a béke fentartása és megvívása körül épp úgy, mint szükség esetén a jogok fegyveres megvédeése körül. Királyunk pedig, a ki a szívvel-lelékkel katona, gyönyörködve nézte a szindus harci játékot, kétségkívül attól az óhajástól áthatva, hogy komoly szerepe minél később jusson. Az idő tegnap is elég kedvező volt, a mennyiben az eső nem esett, habár boros, felhős volt az ég. A keddi katonai szemle páratlanul fényes sikerének hatása alatt távoztak az uralkodók a cotroceni gyaloglótérről, a hol 30,000 emberből álló hadsereg vonult el a két király előtt. A szép képet meg is örökítették az utókor számára. Agjukievicz lengyel festő még a helyszínen készítette el a fősoport vázlatát. Kedden delután 6 óra óta az erdőkönyezte remek Peleskastély képezi királyunk szállítását. Az uralkodók fogadtatása Sinaiban a legfényesebb, a legelkeszebb volt. A pelesi kolostor előtt, melynek temploma fényesen volt kivilágítva, a papság várta a felségeket, a kinek kocsija pár percre megállt a nyitott templom-
ajtó előtt. Hatvan énekes román nyelven énekelte a Gótt erbáltét! Este a legbizalmasabb családi körben volt az ebéd. A tegnap szerdai nap Sinaia és környéke megszemlélésének volt szánva. Esti fél 7-kor ebéd volt a kastélyban, fél 9-kor pedig bucsuvasoraféle. A királylátogatás szép órái ezzel véget is értek, mert királyunk már esti 10 órakor Sinaiból, Predealon át hazafelé indult.

A Vaskapu a képviselőházban. A képviselőház mai ülése mindenképpen igen érdekessé igérkezik. A ház felosztására vonatkozó interpellációkon kívül melyekről már megemlékeztünk a z ö s s z e s e l l e n z é k i p á r t o k interpellálnak a Vaskapu megnyitása ünnepéinek olyatn rendezése miatt mely az ünnepségek nemzeti jellegét és Magyarországot állami önállóságát teljesen háttérbe szorította. A nemzeti párt részéről minden valószínűség szerint maga Apponyi gróf nyújt

»Angyaloknak s embereknek kegyes Istene!
Jövel, forró kegyelemnek élő kufteje!
Halld meg imádságim nekem, kit te alkottál,
Ha bűnömért ostoroddal meghódoltattál!«

»Adj már esendességet
Lelki békességet
Mennyből ur!
Bujdosó elmémet,
Óvd bu'ól szívemet,
Kit sok kin fur!
Nyisd fel te karodnak
Szentséges markodnak
Áldott zárját:
Add meg életemnek
Nyomorult fejmemnek
Letört szárnyát!«

Tudja, hogy az Úr megsegíti azokat, a kik ő benne bíznak és bűneiket igazán megbánják, azért »törédelmes szívvél, buzgó kölynyörgéssel« járul eléje:

»Nem tagadom mert vétkeztem.
Hitemet sokszor megszegtem,
Rut feletlmes volt életem
Kiért lám im megfizettem!«

Mert ez az elvettett, nyomorult állapot Istennek büntetése, azért a sok botlásért, bűnért:

»Kiért réam szállott Istentől nagy átok,
Betegség, kár, sok gond, szégyen, rut hir, szitok.«

Nem is zugo'odik hát hiábavaló szavakkal, sőt gyermeki megnyugvással hordozza a sulyos keresztet:

»Szenvedem békével.
Magamat is ezzel

be ez ügyben interpellációt a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt részéről Komjathy Béla s interpellálni fog a 48-as Ugron párt is.

A francia borvám-kérdés megoldása.

Mint nekünk Bécsből táviratoztak, a közös külügyminisztérium és Franciaország között folyt beható tárgyalások eredményeképpen sikerült a francia borvám-kérdés megoldása. Ez az ügy tudvalevően akként származott, hogy má-fél év előtt Turrel francia képviselő indítványára a francia kamara azt követelte, hogy a franciaországi borok 3 forint 20 krajczáros vám mellett jöhessenek Magyarországba és Ausztriába, épp úgy mint az Olaszországgal való határforgatomból eredő bor-küldemények. Ezzel kapcsolatban élénk vámpolitikai agitáció indult meg Franciaországban ellenünk, mely kiváltképpen a magyar li-zt, a magyar juh és magyar donga ellenében való vám megtorlással fenyegetőzött. Időközben Turrel-ből miniszter lett s így könnyebbé vált a dolognak vele való tárgyalása, a mi végül arra az eredményre vezetett, hogy Franciaország lemond követeléséről, a minek ellenében viszont Magyarország és Ausztria ezentul Tuniszban a francia vámokat teljes összegben tartoznak fizetni s a legelőbb kedvezmény jogát nem érvényesítik.

KÜLFÖLD

A czár fegyverei. A szerb hadügyi-minisztériumnak azon nyilatkozata hogy az orosz arsenálokban a czár parancsára 120.000 ismételt fegyvert s mindegyik fegyver részére 10.000 töltést rendeltek melyek a jövő tavaszra főgnak elkészülni itt nagyon keblemetlen hatást tett, a mennyiben ez a kijelentés ugyanakkor történt midőn a király a Vaskapu-nál Ferencz József királylyal találkozott. Általában azt hiszik, hogy e kijelentés czéja csupán annak a dokumentálásában áll hogy a Natalia királynőtől vezetett Novákics miniszterium oroszbarát és a hármasszövetséggel ellenséges politikáján nem fogja a bannahagyni. A 120.000 ismételt fegyver elkészítése nem Serbia megrendelésére történik, hanem egyenesen Oroszország ajándéka Szerbia

részére s élénken emlékeztet Szerbiának arra a megrendelésére mely Pasic alatt oly időben történt midőn a viszonyok Ausztria-Magyarország és Szerbia között a legrosszabbak voltak A szerb politika illojalitását az itteni összes diplomata körökben hevesen elítélik s azt hiszik Ferencz József király nem mulaszthatta el hogy Sándor királylyal folytatott beszélgetése alkalmával nézetét Szerbia illojális politikája felett nyilvánítsa, miután a fegyverszállításnak oly sajtóságoos körülmények közt történt publikálása a lovasias magyar fejedelmet minden esetre sértette.

A magyar kvóta bizottság viszonzválasza.

Debreczen, okt. 1.

Említettük már, hogy a kvóta-tárgyalásokra kiküldött magyar országos bizottság az osztrák bizottságnak második nunciumára megállapította a viszonzválaszt és azt már el is küldte Bécsbe.

A magyar renuncium, melyet Falk Miksa szerkesztett, behatóan czáfolja az osztrák állításokat és megmarad azon az állásponton, hogy a kvóta felemelése mivel sem volna indokolva, a mért annak felemelését határozottan megtagadja.

A magyar renuncium többek közt ezeket mondja:

Az osztrák bizottság azt mondja — még pedig igen hevesen mondja — hogy törvények nem alkothatnak örök időre és változtatást követelnek, mihielyt a tényleges viszonyok fejlődésével ellentétben állanak, azután azt kérdi: vajjon ez alul egyedül a kiegyezésre vonatkozó határozmányok képeznek-e kivétel? Nem. Ezen szabály alól a kiegyezési törvény sem képez kivételt. A törvényhozásnak teljes joga van ma olyat akarni, a mit 30 év előtt nem akart, vagy ma nem akarni azt a mit akkoriban akart. Csak hogy itt nem a merev jogi álláspont az egyedül döntő, hanem a politika is figyelembe veendő. Nemcsak az a kérdés, vajjon mi az, a mi szabad, hanem az is, vajjon mi az, a mi czélszerű és kívánatos.

Talán a tisztelt osztrák bizottság előtt sem ismeretlen az, hogy az 1867-iki kiegyezésnek nem egy oly határozménye van, melyet Magyarország magára nézve hátrányosnak tartott akkor, és hátrányosnak tart még most is, melyet azonban ennek daczára is annak idején elfogadott, mert aránylag csekélyebb hiányok miatt nem akarta még tovább kesleltetni a kiegyezési törvénybe lefektetett, ennek alapszlopait képező két nagy elvnek szentesítettését és gyakorlati érvényesülését, t. i. a magyar alkotmány fenntartását és őfelsége többi országában és tartományában is a teljes alkotmányosságnak életbeléptetését. Az elfogadás akkor sem volt egyhangú és még ma is van Magyarországon számsra nézve igen tekintélyes és soraiiban igen kitűnő hazafiakat foglaló kisebbség, mely ama kiegyezéssel szemben elvileg elentétes állást foglal el és annak megszüntetését óhajlja. Hogy e tekintetben Lajthántul miként állanak a dolgok, azt a t. osztrák bizottság maga a legjobban tudja. Hogy ma a kiegyezés bármely pontjának módosítása kerülne szönyegre, nincs emberi hatalom, mely az ekként megindult mozgalmat te szés szerint megállapíthatná, azt előre megszabott mérébe szoríthatná, mely képes volna megakadályozni azt, hogy a lékevesztet ár a partokon túl ne csapjon és alá ne mossa azon jogi alapot, a melyen ezen monarchia három évtized óta nyugszik.

Bármily legyen is a megfontolás eredménye, arra nézve, úgy hisszük, semmi esetre sem lehet nézeteltérés a két bizottság közt, hogy a kiegyezési törvény reviziójának kérdése nem tartozik a kvóta-bizottságok fóruma elé. A kvótakérdés már meg lett oldva három ízben a kiegyezés fennállása óta, a törvény megváltoztatása nélkül.

A nehézségek mindannyiszor nagyok voltak, néha-néha legyőzhetetlennek látszottak, de utóvégre ez államférfiai beletás és kölcsönös méltányosság mégis diadalmaskodott rajtuk. A magyar országos bizottság még most sem mond le azon reményről, hogy ezuttal is sikerül-ni fog.

Végül így nyilatkozik a bizottság:

Az osztrák bizottság emlékeztet arra, hogy az osztrák tartományok az összmonarchia fenntartásáért mindenkor a legnagyobb áldozatokat hozták, melyek Magyarországnak is előnyére váltak és — teszi hozzá — „ha

Biztatom mindenkben:
Többet én megváltóm
Szenvetett jól tudom
Idvösségomért testbe.
Nem egyedül vagyok
Földön ki nyomorgok.

sőt „ha ennél nagyobb ostort bocsát is rám; megérdemlem — mondja alázattal, hiszen csak igazságos dolog, hogy a ki vétünkét eltűri — az reánk is küldi büntetését ostoruk. De még itt is kegyelme látszik hozzánk; igazságát fölülmulja irgalmassága, bosszúallása kegyelmességre fordul jó hamar és öröme fordítja azoknak bánatát, a kik benne bízunk.

„Te azért én lelkem meg ne botránkozzál,
Semmi dolgaiban azért hátra ne állj,
Nincsen jó akaród? ne gondolj te állj,
Te jó Istenedben annál inkább bízzál,
Mert az mit te kívánsz, az kedves ő nála,
Azt mindenek ellen tenéked megadja,
Ellenségeden is bosszúdat megállja,
Sőt annak fellette lelkedet megáldja!

Említettük feljebb, hogy a sok lelki törődés súlyos beteggé tette Balassát és ez a beteges állapot s az övéinek jövője felől való aggodalom készítetik őt végrendeletének meg-tételére 1885 októberben. „En Balassa Bálint, Gyarmati, — ugymond — testemben beteges lévén, de elmémben egészséges, ajánlom először lelkemet az én kegyelmes istenemnek kervén azután mindenféle barátimat, — birtott uraimat, és ismerőseimet, hogy az, kinek mit vétettem volna: énnekem meg-bocsássonak. . . . Azután felségéhez szól, a kit nem akar gondviselő nélkül hagyni bi-

zonytalan állapotábn, Báthori István, akkor már lengyel kiágyt kéri föl tutoraul, esedezvéen előtte, hogy ő felsége Dobó Ferenczet — ki meg sem várva a por kimentelét, Krisztina jószágait erővel elfoglalta — kegyelmes inté-sével intse arra, hogy az elvett jószágot és marhájat adja meg a szegény árvának, feleségének és hagyjon beket mindenből neki. Sgyanott arra is kéri, hogy intercedáljon ő felségénél császárunknál mellette, hogy ő felsége engedje meg törvényét és ne vexálja efféle méltatlan perekkel.

Mindamellet nem sok reményt fűzött ügyének jobbrafordulásához. Tisztában volt azzal, hogy ha maga megmenekül is a büntetésből, ártatlan gyermekekre ráolvassák a Verbő-czi törvényköny 108. titulusát, mely a vérfer-tőzésből származott gyermeket eltiltja az apa nevének viselésétől és kizárja a törvényes örökségből.

Mit tegyen a szerencsétlen apa? Hogyan kerülje el, hogy neve átkozott legyen saját gyermeke előtt? Keserű gondolat kél szívében. Van még egy értetlen kincse, anyjáról maradt drága örökség, szenvedései közt vigasztaló, bátorító erő: hite és vallásos meggyő-ződése, hátha ezen megválthatná gyermeke boldog-ágát. Maga is megretten ettől a gondolattól, irtózatot harcot viv önmagával, két ségbeesetten kiált az Istenhez:

„Segélj meg engemet én édes Istenem
Örvény fenekére ne hagj alá mennem
Sok nyavalyja miatt apadott hitemet
Most többitd meg bennem, segélvén engemet!

Mindhiába! a keserű pohár még nem telt meg, tovább kell menni a megpróbáltatá-

sok tövises ösvényén. 1586. augusztusában vérző szívvél jelenik meg az esztergomi kap-talan előtt, hogy ünnepélyesen vallást tegyen új hitéhez való ragaszkodásáról. Biztatta a remény, hogy e lépéssel megtompítja a rag-galom nyilat, hogy a királyi kegy hitehagyá-sáért perének törlesztésével fogja jutalmazni. Ez utóbbiban nem is csatlakozott. 1588-ban ki-rályi kegyelem utasította a fiscust a per megszüntetésére, — de milyen iróniája a sorsnak — most meg az fordul ellene, kitől legelőbb védelmet várt: a katolikus egyház. Az esz-tergomi szentszék, élén Kutas György pécsi püspökkel, fiat Jánost, min törvénytelen és vérferítőz ágyból származott gyermeket az ősi birtokokba való örökösödés jogától végképpen megfosztotta.

Ez hát a jutalom. Becsültét sárba tipor-tak, hitét összetörték, világi javainak nagy részét a perlekedés felemészttette, s hogy boldogtalansága teljes legyen, az ítélet miatt elfordul tőle még az is, a kiért mindezt szí-zívesen szenvedte: gyermekének anyja. Dobó Krisztina, kislelkűségéből, talán reményeiben csalatkozva, elhagyja a férfit, ki miatta lett szegény, szerencsétlen, meggyalázott, ki házas-sága előtt szíve legszentebb érzelmével könyő-rög Istenhez

„Áldj meg mindkettőnket igaz szerelemmel
Jó, ép egészséggel és szent félelemmel;
Kétség és versengés közülünk veszzen el
Éljünk csendességgel!

(Vége köv.)

Magyarország ma két-égtelenül jogosult büszkeséggel üli meg ezredévi állam fennállásának ünnepét, ehhez osztrák vagyon és vér nem csekély mértékben járult hozzá. A magyar országos bizottság nem ismeri és nem is kutatja az okokat, melyek szükségesnek, vagy akárcsak opportunusnak tüntették fel a tisztelt osztrák bizottság előtt, hogy a kvóta kérdést Magyarország milleniumával kapcsolatba hozza, hanem szoritkozik azon történelmi konstatacióra, hogy valahányszor a monarchia kül-ellenesség által megtámadt, az osztrák tartományok igenis annak védelmére keltek, hanem ugyanezt tette törvényben vállalt kötelessége szerint Magyarország is, melynek hozzájárulása nem egyszer döntő volt a monarchia sorsára nézve. De a mit ez idő szerint a tisztelt osztrák bizottság részéről is jogosultnak mondott büszkeséggel megünnepel, az nem egyedül és nem is első sorban az az tény, hogy az ország ma ezer év után még fennáll, hanem az, hogy nemcsak mint geográfiai fogalom vagy mint az osztrák monarchia provinciája áll fenn, hanem mint törvényes önállósággal bíró alkotmányosa szabad állam; ezt pedig egyes egyedül azon szíves kitartásnak és haránt nem ismerő áldozatkészségnek köszönheti, melylyel a magyar nemzet törvényes önállóságát és alkotmányos szabadságát századokon át bárki ellenében is megvédte — nemcsak erkölcsi fegyverekkel, hanem nem egyszer hosszú és véres küzdelmekben is. Hogy pedig törvényes önállóságának és alkotmányos szabadságának megvédésére folytatott ezen küzdelmeiben, melyeknek eredményeit ma élvezzi és ünnepli a magyar nemzet valamikor az osztrák tartományoknak akár csak erkölcsi támogatásáról — anyagáról nem is szólva — dicsekedhetett volna, erre vajmi nehéz volna a történelemben akár csak egyetlen egy példát felmutatni.

Mind ezek után a magyar országos bizottság nem látván megrendítve, sem aránylag jobb által pótoltva azon alapot, melyen a maga számitásai tette, egyike sem lévén megcáfoltva azon érveknek és adatoknak, a miket a magyarországi kvóta felemelése ellen felhozott, a bizottságok közti tárgyalások eddigi eredményét a maga részéről csak abban foglalhatja össze, hogy a magyarországi kvóta felemelését indokoltnak nem tartja és habár távol van attól, hogy Ausztriától az igazság mértékén túlmenni engedelményt vagy áldozatot kívánjon, de nem talál okot arra, hogy első üzenetében elfoglalt álláspontjától és abból folyó indítványtól eltérjen.

Ha mindamellett a tisztelt osztrák bizottság úgy vélekednek, hogy a két bizottság közti szóbeli érintkezés útján a fennforgó nézeteltérés kiegyenlíthető, és hogy ezen az uton a magyar részről is őszintén és melegen öhajtott ezél, a két bizottság közti egyetértés helyreállítása elérhető, vagy legalább megközelíthető volna a magyar országos bizottság tekintetben mindenkor a legnagyobb készséggel fog a tisztelt osztrák bizottság rendelkezésére állni.

Színház és zene.

Tiszay Dezső szintársulata Egerből, hol egy hónapot meglehetősen gyenge látogatottság mellett töltöttek el, tegnap bevonult Miskolcra. Mint az ottani lapok írják, a társulat jól van szervezve és a téliszezonra a miskolczi közönség műzülésének megfelelőleg kiegészítve. Tiszay tegnap este kezdte meg előadásainak sorozatát a miskolczi nemzeti színházban, színe került a »Bányamester« operette. — A közönség — mint onnan írják nekünk — rokonszenves fogadtatásban részesítette tegnap Tiszayt. Zajos ovációval fogadta a szereplőket. Miskolcson sok jót és szépet várnak Tiszaytól.

Küry Klára haragja. Nagy most a Küry Klára haragja a népszínházban, a melynek alighanem az lesz a folytatása, hogy rövid idő múlva megváltik attól a színpadtól, a melyen legszebb sikereit aratta. Haragszik pedig Küry Evva igazgatóra, a ki feltűnően

mellőzi őt a repertoírban. — Ennek következtében a diva levelet intézett az igazgatóhoz, a melyben kijelentette, — hogy ő csak abban az esetben maradhat meg a színház kötelékében, ha szerződésileg biztosított fellépései számát az igazgatóság b tartja. — Erre a levélre Evva Lajos igazgató, — hosszas levélben válaszolt Küry Klárának és mint értesülünk, annak a levélnek olyan éles volt a hangja, hogy a különben is már feszült viszony e levél által még csak feszültebbé vált ugyanynyira, hogy a diva ez idő szerint komolyan el van tökélve megválni a színházról. Küry Klárát a szerződése 1897 október elsejéig köti a Népszínházhoz s Ewa igazgató semmi körülmények közt nem hajlandó a divát a szerződésből kiereszteni. Így áll szembe egymással a Népszínház két nagyja: Küry és Ewa Lajos.

Színházi hírek. Tegnap került ötödyször színe és most már egy darabig utóljára is Verő György Ezer éve. Mindannyiszor szép számu közönség nézte végig az előadást, a mely az igazgató rokonszenves fogadtatásán kívül egyszer sem fukarkodott az egyes szereplők megtapsolásában sem. A szezon folyamán még néhányszor előkerült beriet napokon az Ezer év, azután Komjáthy bemutatja a darabot a pénteki és vasárnap délutáni közönségnek is.

(A mai előadás.) Érdekes estéje lesz ma színházunknak. — Sudermann internacionális sikereiről híres drámája az »Othon« kerül színe, a mely a mi szintársulatunknak force-darabja. Ez az a darab a melynek az előadásával Komjáthy a Dunántul felszínre vergődött s így annál szenzációsabbnak ígérkezik a mai est. — Kiváló szerepei vannak a darabban az igazgató párnak és Szilágyi Vilmosnak. Jó szerepekhez jutottak még e darabban Csírdházy Etel, Kiss Irén Szabó Irma, Vidor Dezső és Deési.

(Műsor.) Holnap, az első pénteki napon bérlet szünetben színekerül »Toldi Miklós« Szigeti József történelmi színműve, a czimszerepben Komjáthlyval. Benczét az öreg színgát Szilágyi Vilmos, Toldi Györgyöt Bartha István, I. Lajos királyt Benedek Gyula játsszák. Szombaton lesz Wenzl Leopold »Királyné dragonyosa« cz. vig operettjének a bemutatója, a mely operette társulatunknak szintén force darabja. Ezt vasárnap megismétlik Hétfőn »Bukow«, a székeleké hétéra, nép-znmű kerül elő, kedden Rafael Varady pályanyertes drámájának bemutatója lesz.

Ujdonságok.

Tanévet megnyitó istentisztelet a ref. főiskolában.

(Saját tudósítókattól.)

Debreczen, okt. 1.

Ma reggel 9 órakor volt a debreczeni ev. ref. főiskola akadémiai tanszakain az 1896/7-ik iskolai év ünnepélyes megnyitása a főiskola oratoriumában tartott istentisztelettel, melyen megjelentek: Kiss Áron ev. ref. püspök, Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Némethy Lajos Dicsőffy József és Mitrovics Gyula ev. ref. lelkészek, Márk Andre ügyvéd. A theologia részéről: Süss Béla, Balogh Ferencz, Tóth Sámuel és dr. Erdős József tanárok. A jog részéről: Dr. Bacsoni Lajos, dr. Kovács Sándor, dr. Bartha Béla, dr. Öreg János. A gymnasium részéről: Dóczi Imre igazgató, Nagy Elek és Bosznay István tanárok. Soltesz Elemér segéd tanár, A tanító képezdéről Kovács Lajos, Nagy Sándor szenior és az esküdtek: Szabó Bertalan, Kovács Lajos, Veres István.

A szép számmal egybegyűlt ifjuság orgona kíséret mellett a 37-ik dicséret: »Jövel

Szent Lélek ur Isten« első versszakát énekelt el fölállóul, utána pedig rendes templomi énekül még két versszakot, mely után a főiskolai kántus Mácsai karnagy vezetésével »Isten dicsőség« című éneket énekelt s ennek végeztével jelent meg, a szószekeken Csiky Lajos theologus tanár s költői képekben gazdag imát mondott, ádást kérve Istentől arra az ifjuságra, mely hitet, igazságot s igaz tudományt jött ismét tanulni az »alma mater« kebelére. az akademia régiebb s ujonnan jött tanáraitra ezer veszélyt, zúgó zivatarokat kiálott ezer éves magyar hazánkra, a királyra, városunkra, annak belső és külső munkásaira az egyházkerület leendő főgondnokára, a főiskolára.

Az ifjuság s a tanárok lelkét mindvégig lekötött ima után a kántus CV-ik zsolnárt énekelte, — utána pedig az egész gyülekezet a 179. dicséretet s ennek hangjai mellett oszlottak szét tanárok és tanítványok az új munkára, melyhez mi is áldást kívánunk.

Nincs hír . . .

— Riporterri berukkolás. —

Október elsején.

Ime ilyen hátatlan vagyok én. — A helyett, hogy a midőn régi ismerősként dicsekedve rukkolnék kedves olvasóközönségünk elé egy csomó szenzációsabbnál szenzációsabb hírrel, azzal kell kezdenem működésemet, hogy nincs hír . . .

Alább megmagyarázom, hogy miért nincs most még csak azt vagyok elmondandó, hogy daczára a hirtelen világnak egy pár száz közgazgatási hírem mégis van, de hát az nem annyira érdekes, mintha két kofa összeveszett volna a piacon és a krumplis zsákot egymashoz verték volna — ugy-e nyájas olvasóm!

Mert egy hitvány rendőri hirt jó bő lében feleresztve sokkal szivesebben bevesz az olvasó, minthogy ma hitelesítő közgyűlés volt és hogy a belügyminiszter a tanítói nyugdíj és gyámintézet javára a tankötelesektől szedett 15 krot pontos beszédese és ellenőriztetéve véget az alispánhoz leiratot intézett.

Már pedig ilyesféle hírekkel kell nekem berukkolnom és ezzel elfoglalnom riporterri állásomat.

Riporterri állás . . . Mily lenézett hivatal ez sokak előtt. Pedg nincs igazuk azoknak az uraknak. — Nem említem azt, hogy hazánkban hány publicistája és jelenleg kiváló tekintélyes férfia volt ifjabb éveben riporter s hogy Bartha Izidor, a P. N. volt felelős szerkesztője a B. H.-hoz riporternek ment vissza — csak azt mondom el, minek kell egy ilyen vidéki városban az igazi riporternek lenni.

Arról nem beszélve, hogy a napi eseményekről lapjában napról-napra híven s az igazságnak megfelelőleg, nem nagyitva a dolgot (ezt a legnehezebb megtartani a riporternek 1/10-ed részének) kell referálni, egy riporternek ak naponként legalább 200 embernek beszél ismertetni koll a város hangulatát, sőt azt irányítani is az ő kötelessége.

A valódi riporter ismeri minden ember gyengéjét, takargatja száz meg száz ember hiúságát, nagyképűködését. — Tudja minden ember czélját, tudomásának kell lenni azok törekvéseiről. — Mennyit elhallgat egy riporter, midőn valamely eseményt referál a lapban, pedig ha azok rugóit firtatná, hajh mennyi kelematlenséget szerezne egy némely embernek.

Nagyon, de nagyon sok az, a mit még erről el lehetne mesélni, de már rátérek arra, hogy miért is nincs ma hír.

Hát azért, mert október elseje van! Hogyan hát épen ezen a napon, nincs hír? Bizony nyájas olvasó a mai nap a hivatalnokoknak a — gage napja. — Először örülnek annak, hogy a fizetést markukban látják, aztán boszankodnak a felett, hogy egy

hónapi keserves keresményüket a hitelezők elrabolják tőlük. — Ilyenkor aztán nem szívesen mondanak ujságot, a kíváncsi riportereknek.

De aztán még az is a baj, hogy ma kedvűt a szüret. Az emberek olyan kótyagosak lesznek ezen a pár napon, az édes mámortól megittasulva felednek hitelezőt, but, bánatot, papot, csak a csapatot nem. Még az ujságot sem olvassák.

No de azért ne busuljon az olvasó, lesz Debreczenben szenzáció elég. Itt lesznek a képviselőválasztások, a melyeknek nemcsak a képviselőválasztások, a melyeknek nemcsak a szele ütötte meg már Debreczent, de bizalmas körökben egynemely emberek képviselőjelölteknek is felléptettek már magokat. Azután meg itt lesz a tisztújítás stb. stb.

Lesz itt szenzáció csótól, csak a szegény riportert láb birja.

*** Személyi hírek.** Gróf Dégenfeld József főispán ma délután Feketelagi birtokára utazott és onnan csak a hó 4-én este tér vissza városunkba. Dumbrava László anyakönyvi kerületi felügyelő ma székelyről, Debreczenből Jász-Kun-Szolnok megyébe utazott, hogy a megyében levő anyakönyvi hivatalokat felülvizsgálja.

*** Hitelesítő közgyűlés.** Ma délelőtt 10 órakor a városháza nagy termében gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt hitelesítő közgyűlés volt, a melyen a tegnapi városi közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet hitelesítették.

*** Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácsstermében f. hó 3-ikán d. u. 4 órakor iskolaszéki ülés lesz, a melynek tárgya: intézkedés a különböző tanintézetekbe járó ev. ref. tanulók vallásos oktatásáról és folyó ügyek.

*** Belügyminiszeri leirat** érkezett ma Hajdúvármegye alispánjához, a melyben a belügyminiszer felhívja a megye közigazgatási bizottságát a tanítói nyugdíj és gyamintázat javára a tankötelesektől szedett 15 kr. díjnak a megye területén levő iskolákban pontos beszedésére és szigorú ellenőrzésére. A miniszter ezenkívül terjedelmes utasítást is küldött az alispánhoz, melyből eligazodást találhatnak a ellenőrzés keresztülvitelére.

*** Közigazgatási bizottsági ülések.** Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottságai a hó elején tartják meg rendes havi üléseiket, a melyen az egyes állami és közigazgatási hivatalok fejei terjesztik elő az elmúlt hóról szóló jelentéseiket. A városnál a hó 5-én délután 3 órakor tartják meg a városháza nagytermében gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt, a vármegyénél pedig a hó 12-én reggel 9 órakor a megyeház nagy termében szintén a főispán elnöke alatt.

*** Segélykérés.** A debreczeni közgyűlési egyesület elnöke kérvénnyel fordult Debreczen városához, a melyben az egyet céljaira a várostól 100 frt évi segély megszavazását kéri. A kérvényt kiadták a jog és pénzügyi bizottságnak, mely véleményét mond e ügyben.

*** A Miklós- és Csapókerti iskolák** teljesen elkészültek úgy, hogy a napokban megtartandó orvosi és mérnöki vizsgálat után céljuknak átadható lesznek. — A csapókerti iskolában csak a szüreti vakáció után kezdődik meg a tanítás — a Miklós-utcai iskola megnyitására vonatkozólag pedig az egyház legközelebb fog határozni.

*** Eljegyzés.** Reich Berta kisasszonyt Debreczenből — értesülésünk szerint — eljegyezte Weiszhaus Dezső ur.

*** A katonai vegyes felülvizsgáló bizottság.** folyó hó 15-én reggel 9 órakor a Kossuth-kaszárnya VI-ik számú épületében Dégenfeld József gróf főispán elnöke alatt

ülést tart, amelyre idáig Szabolcsmegyéből jelentettek be két hadkötelest.

*** Jegyzői vizsga.** Tegnap folyt le a vármegyeház nagy termében a jegyzői vizsga, a melyre a megyéből két kandidátus jelentkezett. A vizsgalaton Weiszprém y Zoltán vármegyei főjegyző elnököt, a vizsgáló bizottság tagjai pedig Szóllósy János t. főügyész, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, Péntes Sándor árvaszéki elnök, Budaházy Ödön főszámvevő, Dumbrava László anyakönyvi kerületi felügyelő, Magocsy Sándor pénzügyi titkár, Dr. Losonczy Álmos t. főorvos, Orsz Sándor I. aljegyző és Siány János, h-hadhadzi főjegyző voltak. Az utóbbi vezette a jökönyvet is. A jelöltek Egyed Ignác szováti s. jegyző és Tókes Zoltán szoboszlói s. jegyző voltak, kik mindketten a vizsgáló bizottság véleménye alapján egyhangulag képesítettnek nyilvánítottak.

*** A bejelentési hivatal ügyforgalma.** A rendőri bejelentési hivatal múlt havi ügyforgalma a következő volt: közigazgatási ügydarab érkezett 150, kihágási 346, összesen 496 db. Cselédkönyv kiadatott 57, igazoló jegy 5, ideiglenes igazolvány 24, bejelentési lap érkezett 9680, lakás közlés adatott 4569 esetben

*** Hymen.** Turai Frigyes a Hungaria malom könyvelője, cs. és kir. tart. hadnagy eljegyezte Lieder mann Mihály helybeli nagykereskedő és földbirtokos kedves leányát, Ilonát kisasszonyt.

*** Áthelyezett bíró.** A király Szabó László debreczeni ítélőtáblai tanácsjegyző albiró a nyiregyházi kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

*** Talált tárcza.** Kulcsár Endre ev. ref. főiskolai tanár ma reggel a nagy mester utcán egy bór tárczát talált melyben kisebb mennyiségű pénz is volt. — Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a III-ik kerületi kapitányságnál.

*** Adomány az egyetemre.** Szűcs Mariska kisasszony a nagyerdei fürdő pénztárosnője ma reggel az ev. ref. püspöki hivatalban 10 frtot tett le a Debreczenben felállítandó protestáns egyetem céljaira. Debreczen asszonyai és leányai között vajha viszhangra találna a protestáns női áldozatkészségnek ezen szép példája.

*** Szüret a debreczeni kertekben** Török Bálint főkertgazda ma jelentette be a tanácsnak jóváhagyás végett, hogy a kertbirtokosok, mely napokat tüztek ki szüretelésra. Tóczos, Széchenyi, Homok, Csapó és Téglás kertek október 1—2, Posta és Varga-kertek október 2, 3-án, Köntöskert október 6 és 7-én Csige és Vénkertek október 7-én és 8-án, hatvan-utcai kertben pedig 8-án és 9-én, Sesta, Uj-kert okt. 9-én és 10-én, Boldogfalvai kert okt. 12—14. napjain szüretelnek.

A ma beköszöntött őszi idő arra emlékezett bennünket, hogy nemsokára itt a télapó, és hogy mily jól esik akkor a valódi gyapjuból készült meleg elöltő vagy ruha; azonban ehhez rendszeren csak drága pénzen juthat az ember, — ha nem kínálkoznak oly alkalom, mit a **BIEDERMANN E. és FIA** helybeli régi és legnagyobb posztónagykereskedő cég a vevő közönségnek azáltal nyújt, hogy a legfinomabb és csakis valódi gyapjuból készült brassói, zsolnai brünni és Reichenbergi szöveteket azon okból árusítják el gyári áron alól is, — miután ezen cég, mely csakis nagybani eladással foglalkozik a gyajuszöveteket végkép kiárusítani szándékozik. Siessen tehát mindenki szükségletét fedezni míg a készlet tart.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk —

Budapest, okt. 1.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Napirend előtt Horánaszky N. szemére hányja Bánffy na k, hogy komédiát üz a kuriai bíraskodási javaslattal valamint azt az alkotmányellenséget, hogy a főslozlatást a főrendiházban proklamálta.

Bánffy azt feleli, hogy tegnap meglepték az interpellációval, megengedte, hogy nem volt alkotmányos, de felelnie kellett. Ma újból kijelenti, hogy a legközelebbi időre elhatározta a feloszlatást, mert a budget letárgyalása végett megkísérlett garanciákat nem nyerhele meg. (Nagy zaj.)

Ugron ámitásnak mondja ezeket a garanciákat, s a budget benyujtasakor megmondta, hogy felfogják a Házat oszlatni. A kormány vezérekől, u z s o r á s o k t ó l s z e d i a p é n z t a v á l a s z t á s o k r a, helyettök mandátumot, kitüntetések ad (Zajos taps.)

Ma már Magyarországon nem a z s i v á n y o k, a betyárok, hanem a választási elnökök ellen kell fegyverkezni (óriási tetszés.)

Szilágyi elnök megint Ugront.

Ugron: tisztelet a kivételeknek, de úgy van, ahogy mondtam. **Eljön a megtorlás ideje.** (Nagy zaj jobb felől.)

Bánffy újból védekezett gyatrán utána Ugron válaszlát, Helfi a garanciákat kérdi, — Polonyi hevesen kérdé, hogy az ellenzék melyik részén keresett a kormány garanciákat? Felhívja Bánffyt mint magyar embert, hogy ne kövessen el a választásoknál törvénytelenéseket, mert ellenfelek lehetünk, de ellenzék nem.

A kuriai bíraskodásról jól tudta a kormány, hogy a főrendiházban megbuktatják. Elparancsolta híveit a főrendiházból, azért az üzenet felolvassa felesleges.

Bánffy rövid válasza után a főrendi üzenet kinyomatását elhatározták.

Komjáthy Béla, Apponyi gr. és Ugron Gábor egymásután interpelláltak a kormányt a miatt hogy a vaskapui ünnepeken a magyar jelleg teljesen hiányzott nemzeti zászló sehol sem volt. Apponyi kijelenti, hogy büszkén ment oda és szégyennel jött vissza.

Bánffy kijelenti, hogy sajnálja amiért Apponyi aki az interparlamentaristákkal volt nem látta, Komjáthy és Ugron ott sem voltak így nem is láthatták a magyar zászlókat, de konstatalja, hogy tájékozatlanok.

(zaj bal felől.) Igenis a hajón, a hol a szerb és román király voltak, tűzve az ő zászlóik is, de számos nemzeti zászló is volt (Ellenmondás bal felől.)

Felolvassa a külföldi hírlapok cikkeit, melyek kiemelik az ünnep magyar jellegét. Az egész a kereskedelmi miniszter rendezése volt a király beszédét ő maga fogalmazta.

Még Hockna k és Szalá y Imrének kellett volna interpellálni, de elhalasztották ő ket (mikor ra?) — Legközelebbi ülés szombaton lesz, mikor felolvassuk a feloszlatási dekretumot.

Komjáthy nem tartja komolynak Bánffy feleletét, nem arra vagyunk kíváncsiak ki csinálta a király beszédét, hanem egy mit mondott, sem nem arra, hogy néhány sugalmazott külföldi lap mit ír, hanem kifejezésre jutott-e magyar jelleg?

Apponyi és Ugron keményen megtámadták Bánffyt, a kinek mosakodása után a választ tudomásul vette a többség.

Tudomány.

Huszár Gál élete és művei.

A Debreczeni számára írta: D. Nagy Sándor.
(Folytatás.)

Az érintett biznyság a Dr. Komáromy András közlésében jelent meg ghuneti báró Forgách Imre arany sarkantyus vitéz, Trenesen vármegyei főispán kezirata után a XVI. sz. második felében mázolt feljegyzések közül kivéve. Ezen feljegyzések között, melyek napó szerüleg vannak vezetve, találunk sorokat: Anno 1573. die 26 februarii, donavit me Deus meus immensae misericordiae filia, infante, ex mea amantissima Coniuge domina Elisabeth de Perén caelo in albescente in diem 26 februarii hora tertia, in Castronostro Gyemes Cui nomen impositum Judyth Baptisata est in eodem Castronostro per Clarissimum virum dominum Gallum Huszar Concionatorem Comjatiensem praestantissimum Theologum die martii undecimo ejusdem anni Emerilus Forgach.

Ebből már minden kétséget kizárólag kintünk H. G. Comjátiban pap volt s ugy kereszteltette meg Gyemes várában Forgách Imrénének leánykáját, H. G. komjátii papsága, melyet eddig, csak a valószínűség támogatott, ekkent teljesen bizonyos.

Az a Komáromy A. ki ez igen becses adatot kikutatta, igyekszik megállapítani H. G. komjátii papságának kezdő pontját, mivel nincs tudomása arról, hogy H. G. 1563-ban Komáromból történt menekülése után üldözötetett volna, azt következteti, hogy májárt 1563-ban Comjátiba ment H. és azért nincsen nyoma az üldözésnek, mert a Forgách család birtokán, hova üldözőinek karjai nem érhetek, zavartalanul folytathatta működését, Ugy, de tudjuk, hogy véleményünk szerint az 1565. jan. 28. kelt királyi parancs csakis H. G.-ra vonatkozhatott e szerint pedig H. G. 1565-ben N.-Szombatiban pap volt s onnan akkor üldözötetett el. Tehát ha elfogadjuk is Komáromy azon érvelését, hogy H. G. nyugalomra vágyva a Forgách család birtokán az egyházi és világi hatalmasoktól menten munkálhatott, mi különben teljesen valószínű ennek kezdetét nem vehetjük előbb 1565-nél.

A komjátii nyomda működéséről 1574 után mit sem tudunk s mivel a már idézett Klanicza Márton azt állítja, hogy H. G. komjátiban Forgách Ferencz váradai püspöktől sok bántalmat szenvedett Sz. K. a kettő között összefüggést lát azt vélvén, hogy H. G. komjátii nyomdaja, mint utóbb a Bornemisszáé — Sempten — ez üldözés következtében szünet meg s végül azt a következtetést vonja le, hogy H. G. 1574. táján komjátiban végezte közhatalmú életét. — De ujabbán felfedezett adatok alapján a dolog egészen másképen áll.

(Folyt. köv.)

Köszönetnyilvánítás

a „Zion” debreczeni betegsegélyző egyesület pénztára javára befolyt adományokért az 1896. évi augusztus 20-án rendezett zászló-felavatási-ünnepély alkalmából.

(Folyt. ás.)

Lusztig Lajos, Helyben	10
Lusztig Károly, „	10
Löw Zsigmond, Helyben	10
Lőrincz J. Henrik, Nagyvárad	10
Lichtschein Sámuel, Helyben	10
Ludvig Karl, Bécs	10
Lusztig Ignác, „	10
Lederer & Co., „	10
Lederer Márton, Helyben	10
Lippman Sámuel	10
Lichtschein Menyhért, Helyben	10
László Albert, „	10
Liechtblau Albert, „	10
Lukács Armin, „	10
Löwy & Schnitzer, Bécs	10
Maucrer József, „	10

Mautner Testvérek és Tsai, Budapest	10
Machlup H. és Fia, „	10
Mittler & König, Bécs	10
Dr. Moskovits Miksa, Helyben	10
Manheim & Co., Bécs	10
Moskovitz & Wasservogel, Bécs	10
Mihalovits István, Helyben	10
Neuman Lajos, Helyben	10
Nyiri Géza, „	10
Önkéntes tüzoltó egyesület, Helyben	10
Orvos és gyógyszerész egyesület, Helyben	10
Örvényi Ottó, Helyben	10
Polgár Samu, Miskolcz	10
Pollák Michael, Bécs	10
Pecsek Richárd, Prága	10
Porges & Friedland, Bécs	10
Popper Brüder & Sommernitz, Bécs	10
Puky Gyula, Helyben	10
Dr. Popper Mór, Helyben	10
Preiser Salamon, „	10
Quittner Max, Bécs	10
Raditz József fiai, Budapest	10
Özv. Ranunkel Róza, Helyben	10
Rosenberg Simon	10
Róza Lajos	10
Reichmann Sámuel, Promontor	10
Reich Herman, Helyben	10
Rosenthal Sándor, Helyben	10
Ries Testvérek, Budapest	10
Dr. Rotschneck V. Emil, Helyben	10
Rott Lipót, Helyben	10
Schönberger Vilmos, Helyben	10
Stricker S. & Söhne, Bécs	10
Schmidt Soma, Helyben	10
Strakosch Rudolf & Co., Brünn	10
Serli Ede, Helyben	10
Szent-Királyi Tivadar, Helyben	10
Schüller H. J. & Co., Bécs	10
Schlötter Pál, Helyben	11
Schwarz Nánán, Tata	10
Dr. Szántó Sámuel, Helyben	10
Simonffy Imre polgármester, Helyben	10
Stark Ignác, Helyben	10
Szikszay Gyula, Helyben	10
Schwarz M. L., „	10
Sárvári Lőrincz, „	10
Styassni H. & Söhne, Bécs	10
Strausz János, Helyben	10
Schneider J. és Tarsa, Budapest	10
Schwarz Ignác, Helyben	10
Szántó Győző, „	10
Szabó Kálmán, „	10
Salamon és Berger, Budapest	10
Schmidt J. Ph. & Söhne, Reichenberg	10
Schneck & Kohnberger, Bécs	10
Schwarz Vilmos, Helyben	10
Stern Mór, Sámson	10
Tafler Ignác, Helyben	10
Takarék és Hitelintézet, Helyben	10
Thaly Kálmán, Pozsony	10
Tóth Béla, Helyben	10
Tamássy Béla, Helyben	10
Ungár Albert, „	10
Weinberger Herman, Helyben	10
Weisz Léwy, „	10
Weisz Jakab, „	10
Váradai Ignác, „	10
Varga Lajos, „	10
Welles Brüder, Bécs	10
Wellisch Frankl & Co., Bécs	10
Zádor Lajos, Helyben	10
Zelenka Sámuel, Helyben	10
Falász Miksa, „	11
Braun Adolf, „	8
Basch & Braun, Bécs	8
Péterfi Benő, Helyben	8
Rothauser Miksa, Helyben	8
Sorger József, „	8
Weisz Béla, „	8
Reisz Sándor, Helyben	7
Bergmann H. Söhne & Co., Bécs	6

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 kgon felüli sulyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 kilogram

korona fillér

sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 20 kgon felüli sulyban) 55-58 krig. 4. Fialat közép páronként 251-320 kg. — sulyban 54-55 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 kg. felüli sulyban 52-53 kr. Közép páronként 220-180 kg. felüli sulyban 44-45 krig. Könnyű páronként 200 kg. felüli sulyban 43-44 krig. III. Szerbia Nehéz páronként 220 kg. felüli sulyban 53 1/2, 54 krig. Közép páronként 220-260 kg. terjedő sulyban 45-46 krig. Könnyű páronként 220 kg. terjedő sulyban 53-54 krig.

Sertés létszám 1896 szept. 28. napján volt készletben 5419 drb. 1896. szept. hó 29-ik napján felhajtattott 604 drb. 1896. szept. 29-ik napján elszállított 531 drb. 1896. évi szeptember hó 30-ik napjára maradt készletben 5493 drb. A hizott sertés üzletirányzata — ááltozatlan.

Budapesti gabonátösdé

szept. 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	75	76	76	76
„ „	77	6.95	7.05	78
„ „	79	7.10	7.15	80
Tiszavidéki ó	75	76	76	76
„ „	77	7.20	7.15	78
„ „	79	7.25	7.30	80
Pesvidéki ó	75	76	76	76
„ „	77	7.05	7.15	78
„ „	79	7.20	7.25	80
Fehérmezei ó	75	76	76	76
„ „	77	7.05	7.15	78
„ „	79	7.10	7.25	80
Bácskai ó	75	76	76	76
„ „	77	7.10	7.15	78
„ „	79	7.25	7.30	80
Észak magy	75	76	76	76
„ „	77	76	76	76
„ „	79	76	76	76

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű	70-72	6.0
„ másodrendű	—	6.10
Árpa takarmánynak	60-62	4.10
„ égetni való	62-64	5.20
„ serfőzdei	64-66	6.50
Zab	39-41	5.45
Tengeri búza	—	3.80
„ más nemű	—	3.70
Repce búza	—	0-0
„ „	—	10.50

CSARNOK

Az Ypszilonosék.

— Elbeszélés. —

Fordította: Kalocsa Róza.

— (Folytatás.) —

Az Aladár levele a következőképen hangzott:

»Kedves Sándor!

Kezdetben nagyon jól ment dolgom és mamának rendesen küldhettem havonkint huszonöt forintot, hogy ne kelljen neki olyan sokat dolgoznia. Hanem a jövő hónapban sem mit sem küldhetek neki, mert állásomat odahagyom és másik állást kell keresnem, de mama ne tudjon erről semmit, mert az utóbbi időben mindent annyira zokon veszt; ez okból légy szives — tudom, örömet meg is teszed — fizess ki neki minden hónap elsején huszonöt forintot az én nevében. Mindent vissza fogok neked téríteni, mihelyt rendes állomásom lesz. Utóbbi hivatalomban egy házasság emberrel nagyon sok bajom volt, aki mindent jobban akart tudni, mint én; sőt az igazgató is merészkedett olyan udvariatlan hangon beszélni velem, melyet természetesen én nem tűrhettem; én kikértem magamnak az ilyen bánásmódot és ennek folytán elváltunk. Hogy vagy? Ugy tudom, fiad van, annak nagyon örülök. Igazán a melett vagyok, hogy jó egyetértésben maradjunk, mert biztosítalak, hogy legkevésbé sem vagyok gőgös, és azt hiszem, mama is be fogja látni végre, hogy belőled derék ember vált. Igaz, hogy a mi ypszilonunkat feladtad, az egy kissé erős csa-

pás volt r
lezeses oly
nekem szá
zethe jöjje

Végr
Sándorra
ny meggo
a dolgot,
hogy a se
megszapot
Aladárkáj
Hogy
kételkedet
től tudta,
párhoz, m
uj házasp
— A

Molnárné
kel arról
vében esa
nak az as
tályrészü
fölni. —
csékvésre,
gondolta
havonkint
az átkozo
egyszer —
tem a vaj
— I

Kére
csak igaz
amikor, n
ked —
mentsen,
örömm
fájdalma
hozza fut
beteg lett
magát mi
lyők meg
pompás á
teasztlak
kedik, mi
kegyelem
meg nem
dik! Jaj
értetek e
rákezdem
az asztal
sohase va
egy ruhát
neki, akik
más szá
gyerekek
gatók is
jól mu'at
vesebb v
fejezé be
detten s

Való
engedett
leányt ta
lámgyors
az öregse
most feln

Báli
krig méte
nes Heur
méterenki
zott, dar
bőző min
a. t., a n
tesen a k
dultával
szállító)
czimzett
kros bé
megrende

pás volt részéről Talán még irányomban is lesz az oly jó, hogy postafordultával küldesz nekem száz forintot, nehogy kellemetlen helyzetbe jöjjenek

Öszinte testvéred
Aladár.

Végre, végre megérkezett a pillanat és Sándorra került a sor! Mily szorgosan, mennyi meggondolással és igyekezettel intézte el a dolgot, nehogy szegény anyja észre vegye, hogy a segélyezés, melyet azonnal lényegesen megszorított valahol máshonnan és nem Aladárkájától jó!

Hogy Cserépné ebben pillanatig sem kételkedett, azt az ifju pár Molnárné asszonytól tudta, mert az néha néha benézett az ifju párhoz, megtudandó, hogyan megy dolga az új házaspárnak?

A csodálkozás kerget ide, vallotta be Molnárné asszony öszintén. Saját szememmel arról megbizonyosodnom, hogy Isten ne vében csakugyan valóság az, hogy éppen annak az asszonynak két ilyen fia jusson osztályrészül; mert ez én nem bírom ésszel fölérni. — Kiugrom bőrömből arra a sok dicsékvésre, amit Aladárkájáról véghez visz; ki gondolta volna azt, hogy a gigerli-gyerek havonként hetvenöt forintot küldjön neki, az az átkozott kölyök; a ki nekem azt mondta egyszer — mert véletlenül az abroszra ejtettem a vajjas kenyeret:

— De nagy malacz maga.

Kérem, az én koromban! — és hogy csak igazat szóljak, igazi örömöm telt benne, amikor, mint kadétot jól elpoholták; ne nekem — gondoltam magamban — de Isten mentsen, nem tudok én olyan lenni, leolvadt örömöm felére — annak az asszonynak a fájdalma annyira hatott reám, hogy naponként hozzá futotam és vigasztaltam volna, de hát beteg lett — vagy legalább betegnek tette magát mig egyszerre csak a a hirtány kölyök meg nem érdemelt szerencsével egy ilyen pompás állást kap. Most már megint ott ül a teaszéknél, adja a nagy urat és ugy viselkedik, mintha ruháimat csupa irtalomból és kegyelemből készítené el. Azt az asszonyt meg nem löri semmi, egyszerűen felülkerekedik! Jaj Istenem! gyerekek, szeretnék én neki értetek egy jó szót mondani; de valahányszor rákezdem, Málka sebesre gázolja a lábomat az asztal alatt és aztén meg ments Isten, sohase varna többet nekem az a Cserépné egy ruhát se, ha olyan emberekről beszélnek neki, akikről hallani sem akar. Pedig minden más szabó elcsúfítja a derekamat és ezt gyerekek nem áldozhatom fel nektek, azt magatok is belátjátok. Jézuskám, gyerekek, de jól mutatunk ma nálatok. Igazán nincs kedvesebb valami, mint egy ilyen kis traccs; fejezd be Molnárné a társalgást és megelégedtetten s hogott tova.

Valóban, Cserépné némi kis pihenést engedett magának; most már csak egy varróleányt tartott és kezei sem bántak oly vilámgyorsan a varrótüvel, mint azelőtt. Eljött az öregség és szemei, melyek oly sokat bírtak most felmondták a szolgálatot.

(Folyt. köv.)

Nyiltér.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér, színes Heuneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. t. b. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban s a. t., a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat posta fordultával küld: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (IV.)

424—1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. jbiróságnak 3855—1896 P. sz. végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Selinkó testvérek bécsi cég részére Kohn Ferencz kereskedő derecskei lakostól 425 frt 56 kr tőke, ennek 1896. jun. hó 8. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 12 kr perköltség erejéig 1896. évi jul. hó 2-án bíróilag lefoglalt és 1062 frt 60 krra becsült bolti áruk, szobabutorokból álló ingóságok 1896. évi okt. hó 7-én d. e. 8 órakor kezdetét veendő és Derecskén alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

D. recskén, 1896. évi szept. hó 16-án.

Oláh Géza

bir. kiküldött.

400/1896. v. k. szám

Árverési hirdetmény.

A derecskei kir. jbiróságnak 3830—1896 P. sz. végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Fürst Jakab és fiai bpesti cég részére Kohn Ferencz derecskei lakostól 522 frt 73 kr. tőke, ennek 1896. évi junius hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 70 frt 67 kr. perköltség erejéig 1896. évi julius hó 18-án bíróilag le- és felülfoglalt és 1386 frt 60 krra becsült bolti áruk, szoba butorokból álló ingóságok 1896. évi október hó 7-én délután 2 órakor kezdetét veendő és Derecskén alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Derecskén, 1896. évi szept. hó 11-én.

Oláh Géza

birói kiküldött.

A legfinomabb, valódi
gyapjuszövetek
szolnai, brassói, brünni, és francia
gyártmányok
NAGY-KÁROLYI üzletünk
felosztása miatt
kicsinyben és rendkívüli olcsó áron
kaphatók Debreczenben
BIEDERMANN E. és FIA
posztó-áruházában.

Stern József és Testvére
nagykereskedők és gyárosok.

DEBRECZEN, Piacz 584 a «Bika» szálloda mellett.

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre az újabban kibővített detail osztályban

Jäger gyapju és pamut

alsóruházati cikkek,

✱ harisnyák, keztyük, ✱

nők, férfiak és gyermekek számára.

Színes velez szoknyák és nadrágok.

Vadász ujjas és kötött bekötők

Berlini kendők és sálak.

Norinbergi áruk?

Nyakkendők, esernyők, pénzerszények.

KEFE-ARUK

háztartási, gazdálkodási és ipari
célokra.

Esetek, meszelők, seprők,

ruha-, haj-, fog- és körömkéfék,

fésűk, szappanok,

illatszerek, valamint minden szak-
mához tartozó bel- és külföldi toilett-
cikkek dus raktára.

Fodrász kellékek

nagy választékban!

Szintartó himző pamutok és selymek.

Mindenféle bélés-árak és szabókellékek.

Himzősek, csipkék, szallagok és csipkefüggönyök.

Ujságírók lapja!

Ujságírók lapja!

BUDAPESTI NAPLÓ

A magyar sajtóban páratlan az a siker, a melyet a

A BUDAPESTI NAPLÓ

mindjárt első megjelenésekor aratott és az egész világ sajtójában példa nélkül való hogy egy szerkesztőség maga alapított volna és adna ki politikai napilapot.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a szerkesztőség tulajdona, nem adta magát semmiféle vállalkozás rendelkező hatalma alá. Független tehát felfelé is, lefelé is minden irányban.

A BUDAPESTI NAPLÓ

a magyar intelligencia lapja. Politikája a legtiszább szabadelvűségnek és a magyar nemzet igazainak útján halad.

A BUDAPESTI NAPLÓ

amelyet a Pesti Napló július 30-án testületileg kilépett szerkesztősége alapított, hasábjain egyesíti a magyar politikai, irodalmi és zsurnalisztikai élet legelőkelőbb neveit.

A BUDAPESTI NAPLÓ főszerkesztője: VÉSZI JÓZSEF.

A BUDAPESTI NAPLÓ felelős szerkesztője: BRAUN SÁNDOR

A Budapesti Napló belső dolgozótársai:

*Ábrányi Emil
Clair Vilmos
Cseri Gyula
Erős Gyula
Fái Béla
Gergely István*

*Holló Márton
Horváth Elemér
Janovics Pál
Dr. Kovács Jenő
Lyka Károly
Márkus József*

*Merkel Adolf
Dr. Márton Miksa
Papp Dániel
Pekár Gyula
Dr. Soltész Adolf
Sváb Tivadar*

Thury Zoltán.

A szerkesztőséghez csatlakozik a külső munkatársak, cikkkirók és tárczairók diszes sora:

Ágai Adolf, Bessenyei Ferencz, Békefy Antal, Eötvös Károly, dr. Hagara Viktor, Feszl Géza, dr. Halász Ignác, Kupa Árpád, Malonyay Dezső, Munkácsy Kálmán, Szabóné-Nogáll Janka, Szana Tamás, Szántó Kálmán, Tömörkényi István.

A Budapesti Napló

rovatai gazdagok, értesülései kitünők. Az egész ujság friss, eleven temperamentumos és minden rovatában az izlést, az előkelőséget és a megbízhatóságot ismeri legfőbb törvényének.

A BUDAPESTI NAPLÓ

egyedül jogositott magyar kiadásban közli **Georges Ohnet** világhírű francia írónak „Hiábavaló gazdaság” című remek regényét, amelynek összes eddigi folytatásait megküldjük ujjonnan belépő előfizetőinknek.

Előfizetés: egész évre 14, félévre 7, negyedévre 3 frt 50, 1 óra 1 frt 20.
Mutatványszámokat nyolcz napig ingyen küld a kádóhivatal.

Szerkesztőség: Ferencz-körut 28. Kiadóhivatal: Teréz-körut 41.

Olvassa mindenki az ujságírók lapját:

☛ a Budapesti Naplót! ☛

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.